

23. 11. 2024 – 23. 1. 2025

galeriezet

Město Velká Bystřice

martina staňková
tiger wanted

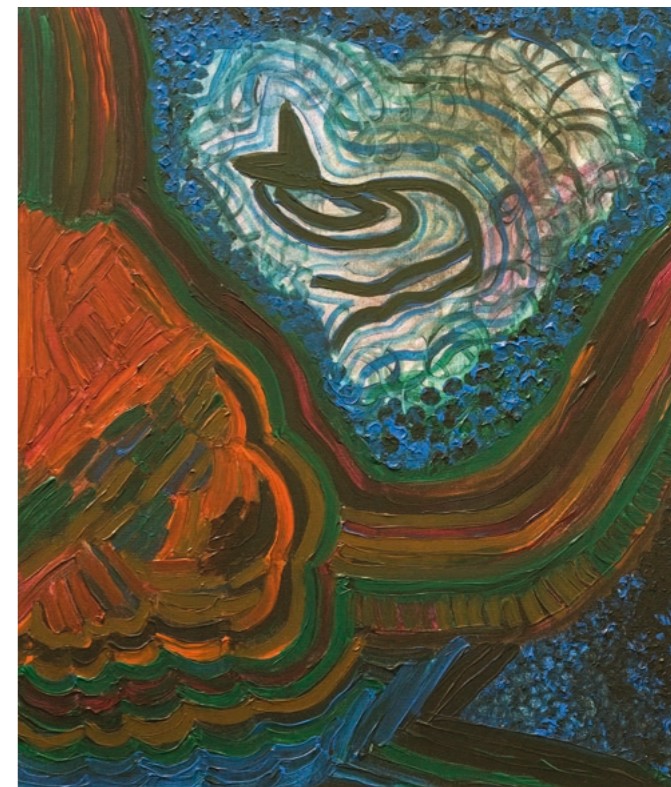

<< na titulní straně: *jealousy*, 2023,
akryl na plátně, 130 x 180 cm

sám sobě tygrem, 2024,
akryl na plátně, 50 x 70 cm

tak už se nezlob, 2024,
akryl na plátně, 60 x 70 cm

hají, 2024,
akryl na plátně, 60 x 70 cm

tygře planoucí,
lesem černým za noci.
čí ruka nesmrtelná
stvořila krásu tak děsivou?

kde oheň tvých očí plál,
na nebi či v jícnu skal?
kdo si troufnul letět za ním,
kdo vzal oheň do svých dlaní?

verše williama blakea jsou klíčem k příběhu *traceyho tigra* v podání williama saroyana, který ovlivnil několik generací dospívajících – americkými beatníky počínaje a československými *husákovými dětmi*, mezi něž svým rokem narození patří i malířka martina staňková, pravděpodobně konče. byl to právě thomas tracey, kdo martinu kdysi – snad ještě na gymnáziu – upozornil, že i ona má svého *tygra*, který ji doprovází při všech vzplanutích, objevech a dobrodružstvích. s nadšením jej adoptovala a jeho přítomnost se pro ni stala přirozenou. když později v dospělosti náhle shledala, že se její *tygr* v proudu každodennosti kamsi vytratil, zmocnila se jí panika: bez něj se život jevil plochý, bezbarvý a vyčpělý. vyhaslo nadšení, odvaha i zvědavost a dříve živelná energie se nastavila do krotkého módu „přežívání“. stejně jako thomas tracey se ale i martina staňková odmítla s *tygrovou* dezercí smířit a vyhlásila po něm pátrání: *tiger wanted!*

až po čtyřicítce, jako matka tří dětí, se martina rozhodla s podporou rodiny realizovat svůj sen. postupně vystudovala několik uměleckých škol, kde mohla její bytostná potřeba výtvarného výrazu krystalizovat v diskusích s profesory i s o generaci mladšími spolužáky. tady začala cítit, že se její *tygr* opět probouzí. jejich nové soužití bylo ale velmi křehké: nesměla podlehnout pokušení snažit se *tygra* zkrotit, začít jej považovat za samozřejmost, protože tak by jej zbavila veškeré potence, deklasovala by ho na cirkusovou atrakci, učinila z něj zívajícího kastráta na gauči.

martina staňková si toto riziko dobře uvědomuje. proto když přistupuje k prázdnému plátnu, zatne zuby, zavře oči a vypustí na něj *tygra*, kterého *pak nechá*, aby se svobodně projevil. ovládaná jeho divokou energií prostřednictvím velkorysých gest „nahažuje prostředí“, které bude určovat atmosféru budoucího obrazu. protože ale zároveň cítí velkou zodpovědnost vůči materiálu, času a energii, které do práce investuje, musí už v další fázi do hry zapojit ratio a s jeho pomocí vybudovat kompozici, usměrnit barevnost a zvolit malířskou či kresebnou stopu, jíž bude vyjádřen ústřední motiv příběhu. ten bývá rozložen do několika na sebe navazujících epizod, které dohromady komponují svěbytný seriál či „komiks“. jeho rámec vychází ze zobecněných narativů kolektivního nevědomí – z legend, bajek, pohádek, ale třeba i z novinových článků, na jejichž pozadí se promítají scény z autorčiny osobní mytologie. aranžmá obrazů variuje od temných, monochromatických krajín zbrzděných jen reliéfní kresbou, až po bujaré, barokně ornamentální scénérie nestoudně sršící barvami. martina sama sebe nazývá „písničkářkou“, v jejímž repertoáru střídají tklivé balady skocné mazaruky, konejšivé ukolébavky i prostořeké jarmareční písně. *tygr* se v procesu tvorby většinou drží v pozadí, působí jako šedá eminence, která malířku stimuluje a dodává jí odvalu. občas se ale prosadí i jako hlavní hrdina obrazu. v groteskní podobě stylizovaného psa může inkognito vyjádřit nejniternější pocity – ustrašeně se choulí do klubíčka, bolestně se kouše do nohy, aby nemusel útrpně výt, úzkostlivě chrání v břiše svá mláďata, anebo bujaře vyřívá právě pocíťovanou radost. *tygr* je iniciátorem, režisérem i interpretem jejích obrazů. nedovolí jí sklouznout k rutíně a bezobsažným formalitám. dokud bude stát po jejím boku, bude ručit za upřímnost, spontánnost a autenticitu její tvorby. nesmí jej ale nikdy přestat hledat: protože *tygr je láska* (jak praví v poslední větě své knihy william saroyan) – a ta je, jak dobře známo, nesmírně křehká. *tiger wanted!*

terezie zemánková

skromnost, 2023
akryl na plátně, 150 x 205 cm

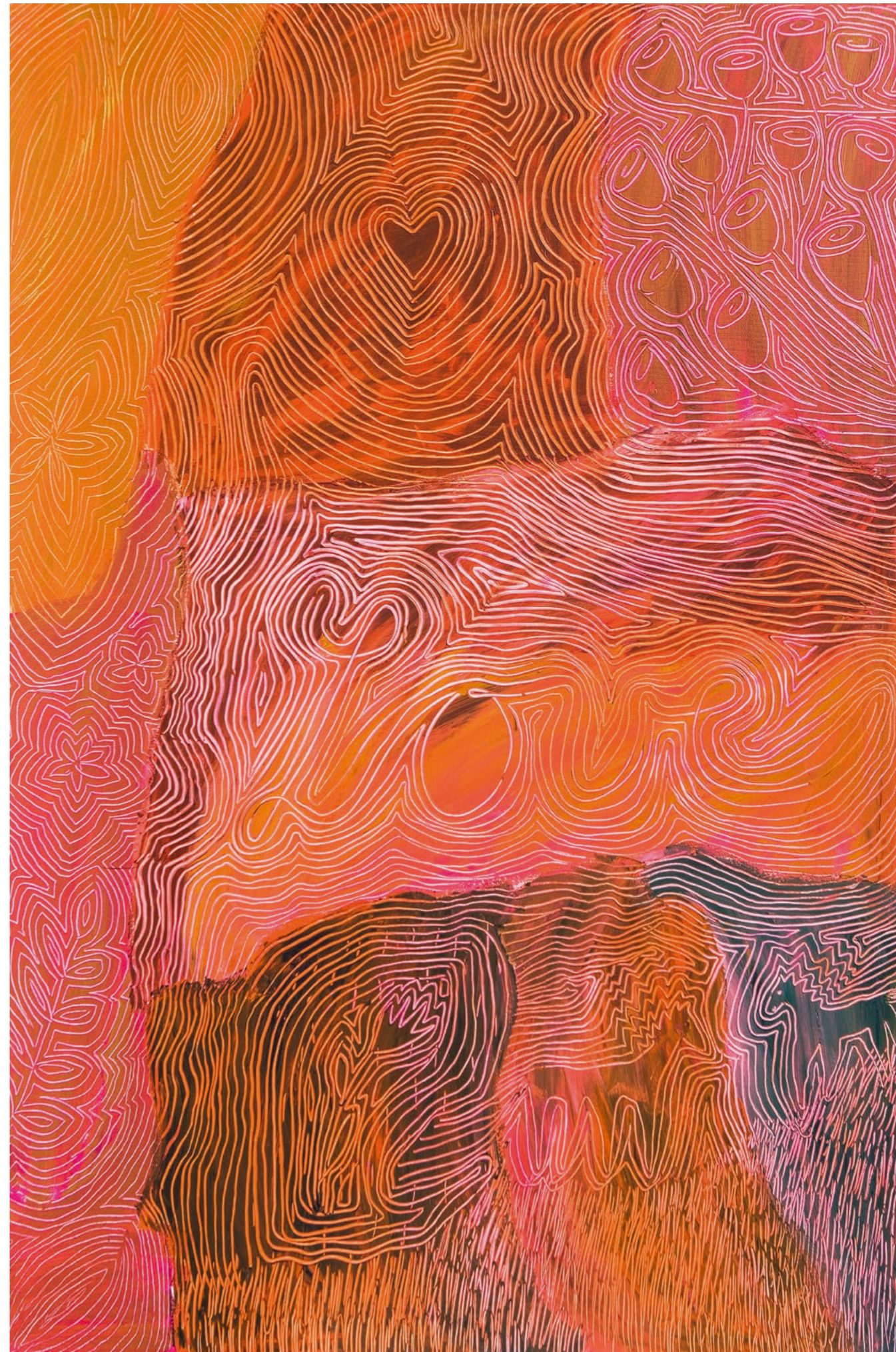
vojáková noc, 2023
akryl na plátně, 150 x 200 cm

< summertime sadness,
2023, akryl na plátně,
80 x 100 cm

exit, 2023, akryl
na plátně, 80 x 100 cm

> love, 2023, akryl
na plátně, 100 x 150 cm

martina staňková

narozena v roce 1974 v banské bystrici
žije a pracuje v praze

studium

- 2021 – 2022 umprum, ateliér volného umění II – malba (jiří černický), titul mga.
- 2020 – 2021 ateliér volného umění III (michal pěchouček)
- 2016 – 2020 umprum, ateliér intermediální konfrontace (jiří david), titul bca.
- 2013 – 2016 scholastika, ateliér malby (robert šalanda)
- 1994 – 2001 filosofická fakulta uk praha, obor pedagogika
- 1990 – 1994 první obnovené reálné gymnázium, praha

stáže

- 2021 umprum, ateliér volné umění II – malba (jiří černický)
- 2019 – 2020 umprum, stáž v ateliéru s hostujícím umělcem (slávka sobotovičová, justin fitzpatrick)
- 2018 – 2019 avu, stáž v ateliéru malba II (vladimír skrepl)

samostatné výstavy

- 2024 *the web in which i exist*, vozovna žižkov, praha
- 2023 *pilgrim's paradise*, státní zámek valeč
- 2022 *šelmám nechám tě tu napospas*, cifra gallery, doubice
- 2020 *all runners are beautiful*, galerie měsíc ve dne, české budějovice
příroda ou já, divadlo minor, praha
- 2019 *balance!*, galerie budoart, praha
před plátnem, za plátnem, tam si na tě počiháme / under canvas i will wait for you, artotéka opatov, praha
holland šukariben, galerie 35 m², praha
- 2018 *triangle*, galerie 207, umprum, praha
- 2017 *suvenýry z neuskutečněných cest I*, festival pavlač, fsv uk, praha
- 2016 *petr a naše studio*, galerie spz, praha
- 2015 *on the street*, secondhand agama, praha
cítím, že picasso mě miluje, hidden gallery, praha
- 2014 *d.n.a. – d.i.y.*, scholastika – škola současného umění, praha
- 2013 souborná výstava, akademie nových médií, kulmbach, srn
dopisy, divadlo minor, praha
- 2011 samostatná výstava v kavárně ouky douky, praha
- 2010 samostatná výstava v kavárně mammacoffee, praha
- 2008 divadlo minor, praha
- 1998 samostatná výstava obrazů, nakladatelství paseka, praha

skupinové výstavy / výběr

- 2024 *swallowed red eyes*, festival deziluze, sířem
- 2022 *osobní mytologie*, dům umění města brna – dům pánů z kunštátu
days of unearthing, české centrum vídeň, rakousko
- 2021 *x-tá vlna, n-tá dávka / x-th wave, n-th dose*, *dipломanti umprum*, nová budova umprum, praha
- 2020 *nahoře bez*, černá labuť, praha
- 2019 *zverimex*, pragovka gallery, praha
- 2018 *suvenýry z neuskutečněných cest II*, kampus hyberská, praha
pokoje, prezentace ateliéru intermediální konfrontace, kampus hyberská, praha
- 2017 *pokoje*, prezentace ateliéru intermediální konfrontace, kampus hyberská, praha
cesta, výstava studentů umprum a avu, zámek valeč
- 2015 *mlha*, výstava v rámci česko-německého symposia strömungen, kc řehlovice
konference stylů, galerie 1. patro, praha
- 2014 *scholastika*, galerie t, univerzita hradeč králové
pokračujeme, galerie ve dvoře, litoměřice
salvátorský salon, akademický kostel nejsv. salvátora, praha
- 2013 *weitermachen II*, výstava v rámci česko-německého symposia strömungen, riesa-efau, drážďany, srn
pokračování, výstava v rámci česko-německého symposia strömungen, kc řehlovice
- 2012 *scharper wind II*, výstava v rámci česko-německého symposia strömungen, riesa-efau, drážďany, srn
ostrý vítr, výstava v rámci česko-německého symposia strömungen, kc řehlovice
chebské dvorky, cheb

workshopy a performance

- 2013 *umění v přímém přenosu*, výtvarně-hudební improvizace se skladatelem a hudebníkem lubošem soukupem (www.lubossoukup.com)
- 2014 *festival malá inventura*, www.malainventura.cz
výtvarný workshop a interaktivní instalace manufaktura života a ateliér imaginace

kontakt

www.martinastankova.cz
stankova.mara@gmail.com
@martina_stankova
t: +420 606 553 288

galeriezet

zámecké náměstí 775
783 53 velká bystřice
tel.: +420 774 818 153
galeriezet@velkabystrice.cz
www.galeriezet.cz

< *velkopáteční výzva*, 2023, akryl na plátně, 195 × 130 cm (detail)

martina staňková: tiger wanted | 23. 11. 2024 – 23. 1. 2025

kurátorka: terezie zemánková | úvodní slovo: jarošlaw sebastian pastuszak

fotografie: martin stanek | grafický design: petr šmalec | vydalo město velká bystřice, 2024